

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ «Γνωριμία με τον ποιητή Κ. Π. Καβάφη»

Ματίνα Γκίκα
Φιλολόγος, Εκπαιδευτήρια Καίσαρη
Ηλ. ταχυδρομείο: matinagika@yahoo.gr

Τάξη: Α΄ Λυκείου (Το διδακτικό σενάριο υλοποιήθηκε κατά το σχολικό έτος 2005-06 στα τμήματα της Α΄ Λυκείου των Εκπαιδευτηρίων Καίσαρη, www.kessariss.edu.gr)

Διδακτικά αντικείμενα: Νέα Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία

Προβλεπόμενος διδακτικός χρόνος: 2 ώρες στο εργαστήριο πληροφορικής και 1 ώρα στην τάξη για την παρουσίαση των εργασιών (συνολικά 3 διδακτικές ώρες).

Η ιδέα του σεναρίου: Μέσω των Νέων Τεχνολογιών καλούνται οι μαθητές να γνωρίσουν περαιτέρω τον ποιητή Κ. Π. Καβάφη, αναζητώντας ποικίλα στοιχεία για τη ζωή, το χαρακτήρα, το έργο και την απήχηση της ποίησής του ως σήμερα.

Στόχοι:

- * Εξοικείωση με τη διαδικασία διερεύνησης
- * Καλλιέργεια ικανότητας αξιολόγησης πληροφοριών
- * Ανάπτυξη συνεργατικότητας και αυτενέργειας
- * Συνειδητοποίηση διαχρονικότητας καβαφικής ποίησης
- * Συνειδητοποίηση σύνδεσης της εξέλιξης τεχνολογικών μέσων (H/Y) με παραδοσιακές φόρμες (ποίηση προηγούμενου αιώνα)

Απαραίτητο υλικό:

- Διδακτικό εγχειρίδιο
- Φύλλο εργασίας¹
- MS Word
- Internet Explorer

(Συγκεκριμένα αξιοποιήθηκαν οι εξής διαδικτυακοί τόποι: www.snhell.gr , cavafis.comupress.gr, www.lsa.umich.edu)

Πορεία διδασκαλίας:

Αφόρμηση της εργασίας στάθηκε η συμβατική διδασκαλία του ποιήματος «Ιθάκη», που περιλαμβάνεται στο σχολικό εγχειρίδιο.

Διδακτική διαδικασία

2 διδακτικές ώρες στο εργαστήριο των Η/Υ

Οι μαθητές, που έχουν χωριστεί από το διδάσκοντα σε ομάδες των 2 ή 3 ατόμων, κάθονται στους σταθμούς εργασίας. Σε κάθε ομάδα δίνεται διαφορετικό φύλλο εργασίας με οδηγίες για έρευνα σε ιστοσελίδες σχετικές με τον ποιητή Καβάφη και ανάλογες ασκήσεις. Ο εκπαιδευτικός κινείται στις ομάδες, συζητά με τους μαθητές, παρεμβαίνει όταν του ζητηθεί. Μετά την ολοκλήρωση της εργασίας στην αίθουσα πληροφορικής, συγκεντρώθηκαν τα φύλλα εργασίας από το διδάσκοντα.

¹ Βασικά στοιχεία των φύλλων εργασίας παρατίθενται στο τέλος του σεναρίου.

3^η διδακτική ώρα, στη σχολική τάξη

Οι εργασίες των μαθητών έχουν ενωθεί σε ενιαίο τεύχος, που έχει τυπωθεί σε αντίτυπα και μοιράζεται στους μαθητές. Κάθε ομάδα παρουσιάζει το θέμα με το οποίο ασχολήθηκε, ακολουθεί συζήτηση ώστε να διατυπωθούν διαπιστώσεις και να εξαχθούν συμπεράσματα.

Κριτική προσέγγιση της εφαρμογής του σεναρίου:

Το παραπάνω διδακτικό σενάριο έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές της α΄ τάξης του λυκείου να παρακολουθήσουν και κυρίως να συμμετάσχουν οι ίδιοι σε ένα πιο σύγχρονο τρόπο διδασκαλίας. Είναι βέβαιο πως είναι πολύ εξοικειωμένοι με τους Η/Υ, άρα μπορούν να ασχοληθούν με μεγάλη άνεση. Τους δελεάζει εξάλλου η ιδέα ότι αποφεύγουν το γράψιμο στο παραδοσιακό τετράδιο. Τους δημιουργεί, αρχικά, αμηχανία και σε ένα δεύτερο στάδιο, ενδιαφέρον το γεγονός ότι ένα κλασικό φιλολογικό μάθημα επιδέχεται τη χρήση και τη συμβολή τεχνολογικών μέσων διδασκαλίας. Πάντως ο βασικός στόχος, δηλ. ανάπτυξη συνεργασίας, αυτενέργειας και σύνδεση παραδοσιακών φορμών με τεχνολογικές εξελίξεις, φαίνεται ότι σε μεγάλο βαθμό επιτεύχθηκε.

Φύλλα Εργασίας

Ομάδα 1^η

- Επιλέξτε τη διεύθυνση: www.lsa.umich.edu/kelsey/galleries/past.html
- Επισκεφτείτε το σύνδεσμο "Cavafy's World".
- Επισκεφτείτε το σύνδεσμο "What made Cavafy".
- Εντοπίστε βιογραφικά στοιχεία του ποιητή και συντάξτε ένα σύντομο βιογραφικό.

Ομάδα 2^η

- Επιλέξτε τη διεύθυνση: www.lsa.umich.edu/kelsey/galleries/past.html
- Επισκεφτείτε το σύνδεσμο "Cavafy's World".
- Επισκεφτείτε το σύνδεσμο "Cavafy's life".
- Εντοπίστε εικόνες και βιογραφικά στοιχεία του ποιητή. Αντιπαραβάλλετέ τα με εκείνα της 1^{ης} ομάδας.
- Να γραφεί ένα βιογραφικό σημείωμα του ποιητή, διανθισμένο με φωτογραφίες.

Ομάδα 3^η

- Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση του Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού, www.snhell.gr.
- Επιλέξτε το "Αρχείο Καβάφη".
- Επισκεφτείτε το σύνδεσμο "Βιογραφία".
- Απαντήστε στην ερώτηση: Ποια στοιχεία από το βιογραφικό του Κ. Π. Καβάφη αποδεικνύουν ότι ο ποιητής υπήρξε ένας ιδιόρρυθμος άνθρωπος;

Ομάδα 4^η

- Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση του Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού, www.snhell.gr
- Επιλέξτε το "Αρχείο Καβάφη".
- Επισκεφτείτε το σύνδεσμο "Εργογραφία".
- Εντοπίστε τις κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται τα έργα του ποιητή στην ιστοσελίδα.
- Καταγράψτε ένα κρυμμένο ποίημα.
- Καταγράψτε ένα αποκηρυγμένο ποίημα.

Ομάδα 5^η

- Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση του Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού, www.snhell.gr
- Επιλέξτε το "Αρχείο Καβάφη".
- Επισκεφτείτε το σύνδεσμο "Εργογραφία".
- Εντοπίστε από τα αναγνωρισμένα ποιήματα τα εξής: Η πόλις, Η Σατραπεία, Απολείπειν ο θεός Αντώνιον.
- Ποια είναι η κεντρική ιδέα καθενός;
- Υπάρχουν λέξεις σύμβολα στα τρία ποιήματα;

Ομάδα 6^η

- Επιλέξτε τη διεύθυνση: www.lsa.umich.edu/kelsey/galleries/past.html
- Επισκεφτείτε το σύνδεσμο "Cavafy's World" και στη συνέχεια "Cavafy's Homer" (Όμηρος).
- Να εντοπίσετε το χειρόγραφο του ποιήματος "Ιθάκη" καθώς και την αγγλική μετάφρασή του και να τα αντιγράψετε σε ένα αρχείο κειμένου. Με ποιες εικόνες – ευρήματα έχει συνδυαστεί το συγκεκριμένο ποίημα;

Ομάδα 7^η

- Επιλέξτε τη διεύθυνση: cavafis.compupress.gr . Εντοπίστε τα άρθρα: α) Καβάφης, Ο παγκόσμιος συνομιλητής, της Έλενας Χουζούρη και β) Η παγκοσμιότητα της ποίησης του Καβάφη, του Νάσου Βαγενά.
- Σε ένα σύντομο σημείωμα να εκτιμήσετε την απήχηση της ποίησης του Καβάφη.

Ομάδα 8^η

- Επιλέξτε τη διεύθυνση: cavafis.compupress.gr .
- Να εντοπίσετε και να παρουσιάσετε τη δισκογραφία που στηρίζεται στην καθαφική ποίηση.